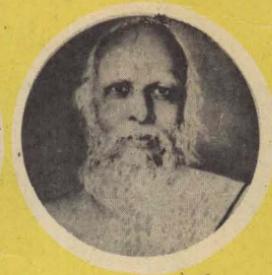
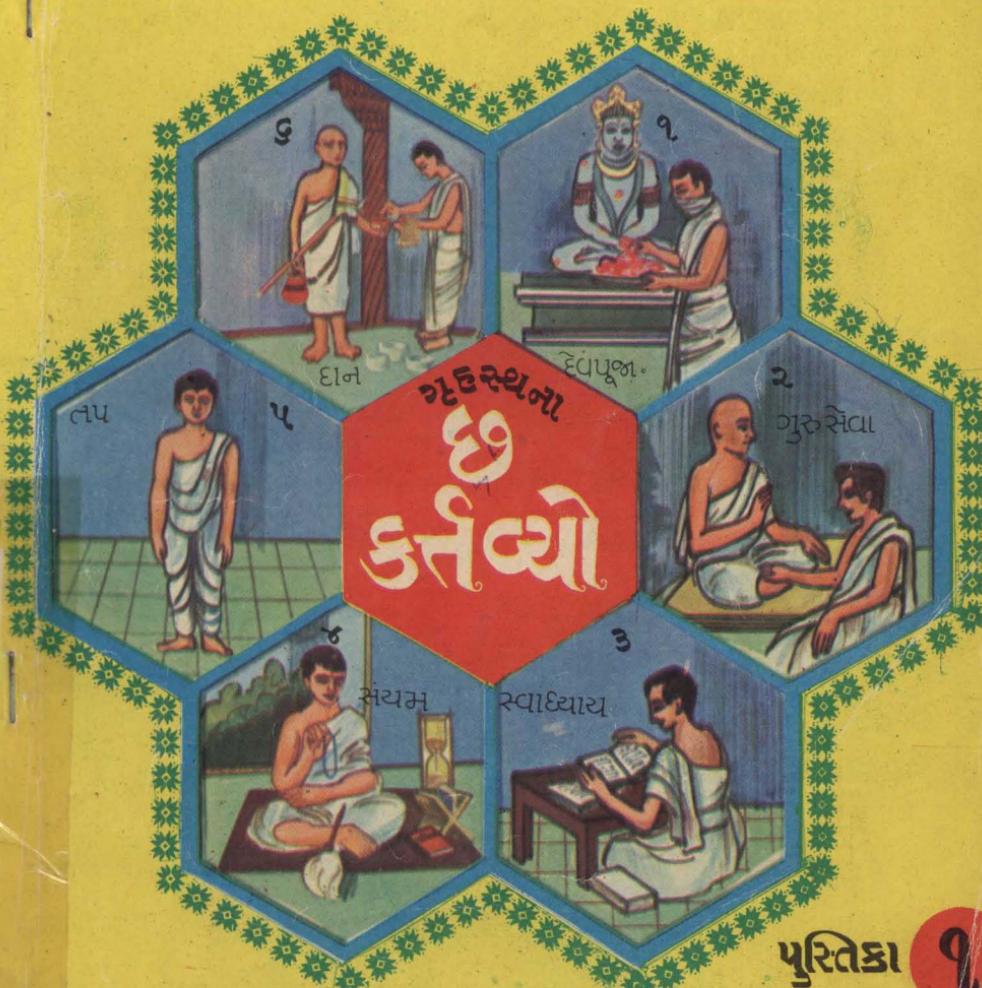

શ્રી રહાવીરરવાગિજે જાગે:
પરખોપારય શ્રી જેણિ-વિજાન-કરતૂરસુરી શ્વરેક્યો જાગે:

શ્રી જેણિ-વિજાન-કરતૂરસુરી શ્વરેક્યો શ્રીમદ્

શ્રી વિજય નેમિ-વિજ્ઞાન-કસ્તુરસુરિ સમૃતિ શ્રેણીઓ
પ્રેરણાદાતા :

પ. પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રી વિ. ચંદ્રોદયસૂરીથરજી મ.

પ. પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રી વિ. અશોકચંદ્રસૂરીથરજી મ.

સંચયકાર : મુનિ કુશલચંદ્ર વિજય મ.

(પ્રકાશન પ્રારંભ - સં. ૨૦૩૩ ચાતુર્માસ પ્રાર્થના સમાજ મુંબઈ-૪૦૦૦૦૪)

અનુક્રમ	પુરિતકા નામ	આવૃત્તિ	ગુજરાતી	દીંગી	અંગ્રેજ	કુલ સંખ્યા
૧	ગૃહસ્થના છ કર્તાઓ	૧૧	૨૧૦૦૦	૧૦૦૦	૧૦૦૦	૨૩૦૦૦
૨	શ્રી નવકાર મંત્ર આરાધના	૬	૧૪૦૦૦	૧૦૦૦	૧૦૦૦	૧૬૦૦૦
૩	બાળીસ અભક્ષ્યો	૮	૧૭૦૦૦	૧૦૦૦	૧૦૦૦	૧૬૦૦૦
૪	માર્ગાંતુ સારીના ઉપ ગુણો	૭	૧૫૦૦૦	૧૦૦૦	૧૦૦૦	૧૭૦૦૦
૫	શ્રી દેવ પૂજન	૭	૧૫૦૦૦	૧૦૦૦	૧૦૦૦	૧૭૦૦૦
૬	ગૃહસ્થના ભારવતો	૭	૧૫૦૦૦	૧૦૦૦	૧૦૦૦	૧૭૦૦૦
૭	હૈયાની શુદ્ધિ	૬	૧૪૦૦૦	૧૦૦૦	૧૦૦૦	૧૬૦૦૦
૮	સામાધિક	૬	૧૪૦૦૦	૧૦૦૦	૧૦૦૦	૧૬૦૦૦
૯	તપોધર્મ	૭	૧૫૦૦૦	૧૦૦૦	૧૦૦૦	૧૭૦૦૦
૧૦	સમાધિ ભરણુ	૬	૧૪૦૦૦	૧૦૦૦	૧૦૦૦	૧૬૦૦૦
	માર્ગદર્શિકા પ્રશ્નોત્તરી પૂર્તિ	૧	૩૦૦૦	—	—	૩૦૦૦
	નાતી નિયમાવલીની પૂર્તિ	૪	૬૦૦૦	૧૦૦૦	૧૦૦૦	૮૦૦૦
	લાખ નવકાર મંત્રની પૂર્તિ	૩	૧૭૦૦૦	૧૦૦૦	૧૦૦૦	૬૦૦૦
એક લાખ ચોરાણું હજાર		૭૬	૧૭૦૦૦૦	૧૨૦૦૦	૧૨૦૦૦	૧૬૪૦૦૦

સંખ્યા ૨૦૩૪

— ચિત્ર પરિચય —

સને ૧૬૮૩

★ ચિત્ર નંબર-એક અને એ	(પેટા ચિત્રો આડ)	ચિત્ર નંબર ૧ ને રની સમજાણું
★ માનવના અંકુશ માટે-ન્યાયાલય (કોર્ટ) નું ચિત્ર		* પાણીના અંકુશ માટે-પાણીના અંધનું ચિત્ર
★ તિર્યેચના અંકુશ માટે-હાથી ઉપર અંકુશનું ચિત્ર		* પવનના અંકુશ માટે-હારમોનીયમ-એન્ટનું ચિત્ર
★ ચંતના અંકુશ માટે-સાયકલ ઉપર એકનું ચિત્ર		* અગિનના અંકુશ માટે રેલવે-પ્રાયમસનું ચિત્ર
★ પૃથ્વીના અંકુશ માટે ઐતર અને તેને વાડ કરી તેનું ચિત્ર		* વનસ્પતિના અંકુશ માટે-ઓપાંઘાનું ચિત્ર

: - ચિત્ર નંબર ૩-૪-૫ :-

૪ કર્તાઓના ચિત્રો દેવપૂજા ગુરુભક્તિ સ્વાધ્યાય સંયમ તપ અને દાન

ચિત્ર નંબર ૫ : જૈન કુદુર્ય-છાયે કર્તાઓના નિયમો અદણ કરી લાં છ તેનું ચિત્ર

ન્યાયાલય

માનવમાટેનો
અંકુશા

તિર્યંચ (પૃશ્ન-પક્ષા) નો
અંકુશા

યંત્રનો અંકુશા

आचारे॑ प्रथमा॒ धर्मः

- ૦ શાન એછું હશે તે બાકશે પ્રરત જીવનમાં “આચ્છા સર્વમાં પ્રથમ” આવવો જોઈએ.
 - ૦ ૪૫ આગમમાં પ્રથમ આચારાગ સૂત્ર” છે પછી ભાજા આગમો છે.
 - ૦ પાંચ સમિતિ અને ત્રણ ગુપ્તિના શાનથા દર્રીયાવહી કરતાં “અદ્ધિભૂતા” મુનિ સંસારનો પાર પામી ગયા.
 - ૦ વલિકલાચરિયનાપસ તુંબડાની પડીલેખુણું કરતાં જાતિસમરણ શાન પામી મેંકે ગયા.
 - ૦ આચાર શુદ્ધિથી પોતાનું જીવન શુદ્ધ બનાવે છે તે આચરણ જોઈ ભીજા પણ પામી જય છે.
 - ૦ ભાસતુસ મુનિને “મા રોષ અને મા તોષ” ના અક્ષરે આવતા નહિં જેથી “ભાસતુષ” બોલતાં અંતરાય તુલના કેવળ શાન પામી મેંકે ગયા.
 - ૦ વાંચ્યા પછી થાડું પણ જીવનમાં ઉતારો.

નિયમો-પ્રતિજ્ઞાએ-અંકુશો શા માટે !

- ૦ માનવો-પશુઓ-પક્ષીઓ-યંત્રો-પૃથ્વી-પાણી-અભિ-વાયુ અને વનરપતિ વગેરે વર્ણા ઉપરના અંકુશો નહિં હોય તો તુકશાન કરે છે, અને અંકુશો હોય તો ધાર્યો કર્યો આપે છે.
 - ૦ તેમ પદાર્થી તેના તે છે. પરતુ અંકુશોથી પદાર્થોમાં ગ્યાનદિષ્ટથી પરિવર્તન થાય છે.
 - ૦ પાંચ છન્દિયો અને મન વચ્ચન ને કાયા ઉપર અંકુશો નહિં હોય તો અશુભ કમો બાધી અધીગમન થાય છે અને અંકુશો હોય તો તે શુભ કમો બાધી ઉદ્ઘાગમન કરાવે છે.
 - ૦ વાચો:-વચ્ચારો-અમલમાં ભડો.

સંસારમા દરેક સ્થળે અંકુશો હોય છે

આપણ જીવન અકુશીત બનાવીએ,

૧ માનવોમાં અસુખો : માટે ન્યાયાલય (કોર્ટ)

દોકસભા-રાજ્યસભા-કોર્પોરેશનો-આમયંચાયતો-ધાયાખણો-પ્રધાનો-ગવર્નરો-
ઉદ્ઘોગો-દુકાનો-એચિસે-મંઠળો-ગુમાસ્તાએઓ દરેક રથણે નિયમો હોય છે. અને
તેના પડે ધાર્યાં કાર્યો કરવાય છે.

૨-૩ પણ-પક્ષીના અંકુશો :

ધાર્થીને અંકુશ, ધોડાને લગાબ, સિંહને પાંજરું, કુતરાને સાંકળ, ચોપટને પાંજરું, વાંદરાને હોરી કગેરેથી અંકુશમાં મુક્કી સરફક્સ વગેરેમાં ધાર્થી કાંચી કરવે છે.

A decorative horizontal border consisting of a repeating pattern of black asterisks (*).

૪ યંત્રોના અંકુશો :

મેટર, બસ, રેલવે, વિમાન, સ્કુટર, સાયકલ, છલ્લેકટ્રિક, ગેસ, ચૂલા વગેરે મશીનો ઉપર એક-દસીય વગેરેથી અંદુષ મૂળી ધાર્યા ટાઈ કરાવાય છે.

પૃથ્વીના અંકુરોઃ

- ૦ જમીનમાં બીજ વાવે પછી ખાતર, પાણી, પ્રકાશ વગેરે પ્રમાણુસર આપે તો છોડ થાય છે અને તેના રક્ષણ માટે વાડ-કાઉન્ટથી રક્ષણ કરાય છે. અનાજ ફળફળાદિ મેળવાય છે.

ક પાણી (અપકાય) ના અંકુશો :

- નહીંાં રેલ આવે ત્યારે અનેક ગામો-શહેરો-માનવો-પણું-પક્ષીઓ- જાડો-
વગેરેને એંચી જરૂર ખાના ભરાણી સનો છે.
 - નદી જ્યારે એ કંદાળા વહે છે ત્યારે અનેકને હંડક આપે છે અને તરસ્યા પાણી
પી આશીર્વાહ આપે છે બંધ બાંધી તેમાંથી વીજળી ઉત્પન્ન કરી રોજ-રોટી
મેળવી લે છે ને નહેર વડે ખેતરાંા પાણી વડે અનાજ વગેરે પક્ષી દરેકનું પેટ
ઢારે છે. પાણી અંદુશ્યથી ઉપકારક અને છે ને એંદુશ્ય વગર અપકારક અને છે.

૭ પરનના અંકુશો (વાયુકાય)

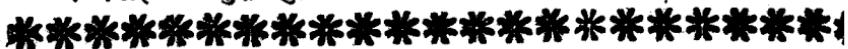
- પવનતું વાવાડોકું પુરવેગથી આવે ત્યારે અનેક મહાનો-જાડો-માનવોનો સંભાર કરી ખાના ખરાણી કરી તુકથાન કરે છે.
 - તે પવનને અદુલ્લાખા લઈ પંખા વડે હંડક મેળવે છે. એન્ટ હારમોનીયમબગેરથી સંગીત ચર કરાવે છે. અને ધાર્યા કાંચી માનવ કરાવે છે.

૮ પ્રકાશના વ્યક્તિશો (અગ્નિકાય) :

- ૦ આગ લાગે તો તે અર્જિન અનેક મહાત્માનવોને લસમીભૂત કરી નાખે છે.
વનમાં દવ લાગે તો અનેક જ ગલોને બાળી નાશ કરી તુકથાન કરે છે.
 - ૦ તે અર્જિનવડે ભાનવ પ્રાયમસ-પેસ-ચૂંબો વગેરેથી રોસાઈ વગેરે કરી ધારેદી
વરતુ અનાવી લે છે.
ઉપરાત વોંગળી ઉત્પન્ન કરી પ્રકાશ મેળવે છે અનેક રોઠી રોજના કાર્યો
અર્જિન ઉપર અંકુશ મુક્કી ધાર્યા કાર્યો કરાવે છે.

૬ વનસ્પતિના અંકુશો :

માનવ જીવનના આરોગ્ય માટે અનેક વનસ્પતિના ઔષધો-દવાઓ ઘનાવી અનેકને જીવનદાન અધ્યાય છે. તેમ સંસારના પાપ, તાપ, સંતાપ, આધિ, વ્યાધિ, ઉપાધિ, જરૂર, જરા, ભરણુના દુઃખો ફુરું કરવા છન્દિયને મન ઉપર નિયમોડુંથી અંકૃતો મુક્તી શરીર-સમતા સમાધિ મેળવવા પુરુષાર્થ કરવાનો છે.

પૂછ્યનો અંકુશ
ખેતીની વાડ

પાણીનો અંકુશ ... બંધ

વનસ્તતિનો અંકુર
જાનેલિબ્રાઇન વિગેર

"પવનનો અંકુશ"
બેન, પંખા વિગેર

ପ୍ରକାଶକ ପତ୍ର (୪) ପ୍ରକାଶକ ପତ୍ର

સંસારમાં સુખનો સાચો માર્ગ :

आपदां कथितः पन्था, इन्द्रियाणाम् असंयमः ।
तज्जय संपदाम्, मार्गो येनेष्टं तेन गम्यताम् ॥

ઇંગ્રિયોનો અસંયમ એ દુઃખનો માર્ગ છે.

ઇંડિયોનો સંયમ એ સુખનો માર્ગ છે.

તને હીક લાગે તે માર્ગે તું જ,

- ૦ પાંચ ઈંગ્રિયો ને મનને પાપથી અટકાવી, સારા ભારો વાળાવાથી સંસારનું એર ઉત્તરી જય છે. જેમ નોણિયાને સર્વોત્તમાં એર અહે છે ત્યારે નોલવેલ નામની વનઃપતિ સુધી એર ઉતારે છે.
 - ૦ પ્રભુએ સંસારના દુઃખોથી છૂટવા, સર્વવિરતિ (સાહુ ધર્મ) અને દેશવિરતિ (ગૃહસ્થધર્મ) બતાવેલ છે.
 - ૦ પાંચ ઈંગ્રિયોને મનના રાગદેષ્ટતું એર દુર કરવા ગૃહસ્થના છ કર્તાંયો જીવનમાં ઉતારવાથી શાતિ-સમતા-સમાધિ મેળવી પરંપરાએ જી-મનરણ્યથી સુકૃત બની પરમામાં સ્વરૂપ બની શકાય છે.

देवपूजा गुरुपास्ति, स्वाध्याय संयमस्तपः ।

दानं चेति गृहस्थानाम्, षट्कर्माणि दिनेदिने ॥

દેવપૂજા ગુરુભક્તિ સ્વાધેયાય સંયમ તથી દાન
૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬

ગૃહસ્થના છ કર્ત્યોની સમજણુ :

੧ ਪ੍ਰਥਮ ਕੰਤੋਂਧ-ਦੇਵਪੁਜਾ :

॥ જિન સ્વરૂપ ને જિન આરાધે, તે જિનવર સમ હંવે ॥

- ० सासारમાં રાજ મહારાજા કે અખલેપતિને પણ શાંતિ નથી. કાઈને કંઈ-કાઈને કંઈ દુઃખ હોય જ છે, અધ્યુરો તે સંસાર-
 - ० દુઃખ અથ સંસારમાં શાંતિ મેળવી અને પરંપરાએ જન્મ મરણ દૂર કરી અજ-નાં બન્યા અને જે સંપૂર્ણ સુખી બન્યા છે તે પરમાત્માના દર્શન, પૂજન અંગિન કરવાની છે.

જીજ્ઞાસુદૂરુત્તમાની જીજ્ઞાસુદૂરુત્તમાની (૬) જીજ્ઞાસુદૂરુત્તમાની જીજ્ઞાસુદૂરુત્તમાની

- ૦ સંસારમાથી ફૂટવાનો સાચો માર્ગ પરમાત્માની ગેરહાજરીમાં તેમની આકૃતિ એટલે ભૂતીં અને પ્રલુદે અનુવેલ સુધી થવાનો માર્ગ તે તેમના વચ્ચેનો તે અક્ષર એ અક્ષર ને આકૃતિનું આલંબન તે જિતભૂતીં અને જિતનાગમ છે.

- ૦ બાળવયર્મા બાળપોથી બલણતા હતા. ત્યારે બારાખડી શીખવા માટે “અ” ની સામે અજગર, “અ” ની સામે બળદ અને “જ” ની સામે જમદખતું ચિત્ર નેરી શીખેલ હતા.

: સંગુણુ ઉપાસના-નિર્ઝંખુ ઉપાસના :

- ૦ આરાખડી શીખ્યા પછી કોલેજમાં જઈ ઓફિચ-વકોલ-બ્યાપારી બન્યા પછી અક્ષર અને આકૃતિના આલંબનની જરૂર નથો. તેમ સંગુણુ ઉપાસના તે કક્ષાએ પહોંચીએ તે માટે કરવાની છે. પછી નિર્ઝંખુ ઉપાસના ઉચ્ચય કક્ષાએ કરવાની છે.
- ૦ તાર-ટપાલના અક્ષરો વાચ્યતા સારા સમાચારોથી આનંદ થાય છે ને ખરાય સમાચારોથી દુઃખ થાય છે.

સિનેમા, નાટકો, દી. વી. વગેરેથી અક્ષરની તેમ આકૃતિની અસર થાય છે તેમ વિચાર અને દણિના પરિવર્તન માટે અલંબન તરીકે પ્રલુભૂતીના દર્શાન-પુજન-લાક્ષ્મી તેમ જ પ્રલુના વચ્ચના અભ્યાસ સાથે અક્ષર વડે પ્રલુનું સમરણું-જરૂરપન-દર્શાન-(ચંતન કરવાનું છે).

(૨) ધીજું કર્ત્ય : સાહુ લક્ષ્મિ :

- ૦ પ્રલુની ગેરહાજરીમાં નજીફના ઉપકારી ગુરુભગ્વતો છે. પોતે સંસારનો ત્યાગ કરી નિરસ્વાર્થ ભાવે આપણુને ઉપદેશ આપી સન્માર્ગ બતાવે છે અને પોતે તે માર્ગે ચાલે છે.
- ૦ સુનયો દુઃખ દગ્ધાનાં : સુનિષ્ઠો દુઃખી દાઢેલાને શાંતિ આપી, આખાસન આપી રિથર કરે છે, તેની લક્ષ્મિ-બહુમાન કરવાથી આપણુને તેમના અંતરના આશીર્વાદ મળે છે, જેથી આપણુને સારા વિચારો સંતસમાગમથી આવે છે ને સન્માર્ગે ચાલવા પ્રેરણા મળે છે.
- ૦ બીલનો છોકરો એકલંબ-દ્રોષ્યાચાર્ય પાસે ધનુષ્યવિવા શીખવા જયો. દ્રોષ્યાચાર્યો ના કહી. એકલંબ્યે દ્રોષ્યાચાર્યોના ભૂતીં ધનાવીને તેને તે સમીપિત થઈને અજૂનું કરતાં વધારે સારો બાણ્યાવળો બન્યો. ગુરુ પ્રત્યનો સમર્પણ ભાવ મૂર્તિ પર કર્યો, તેમ આપણે પણ શુદ્ધ પ્રત્યેનો સમર્પણ ભાવ રાખીએ તો તેમના ગુણો આપણામાં આવે છે.

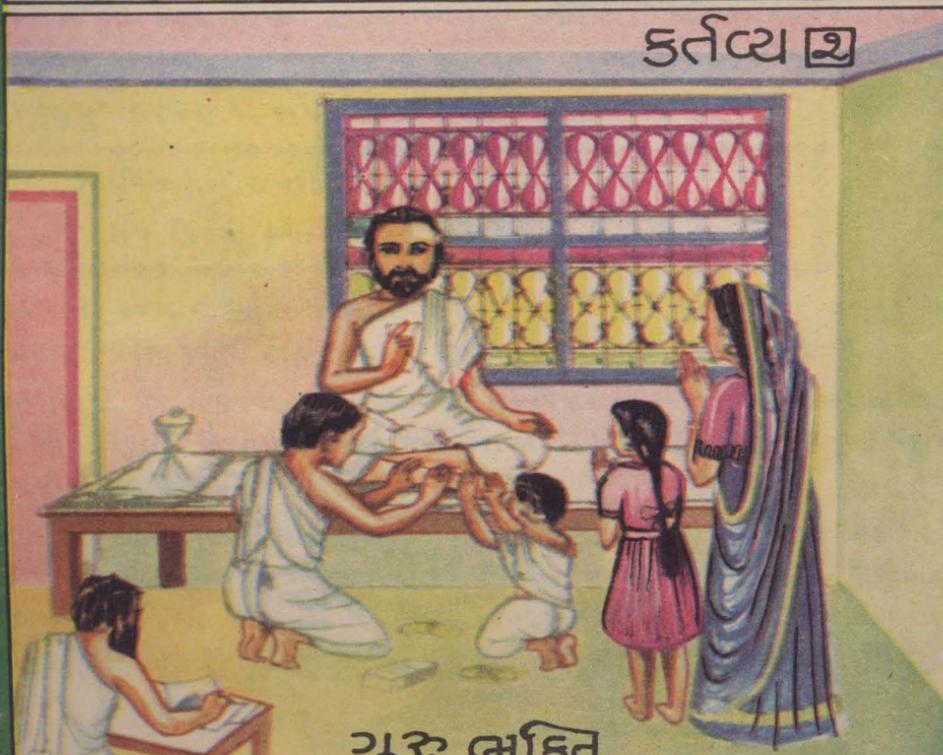
* * * * *

કર્તવ્ય ણ

દેવપૂજા

કર્તવ્ય ણ

ગુરુ ભાફિત

For Private & Personal Use Only

(६) शुभम् शुभम् शुभम् शुभम् शुभम्

[3) त्रीजुः कृतौच्य-स्वाध्याय

- D સારાં પુસ્તકોનું વાચન-મનતન-ચિંતન એ કલ્યાણ ભિત્તની ગરજ સારે છે અને જીવનને સંસ્કારી બનાવે છે, સત્તસંગની ગરજ સારે છે.
 - D પોપટ-હાથી-સિંહ વગેરે કૂર્હ પશુપણીઓ સારાના સંસર્ગથી સંસ્કાર પામી જીવન મધુર બનાવે છે.
 - D વાચનથી વિચાર શુદ્ધ-વિચાર શુદ્ધથી વર્તન શુદ્ધ અને છે, નેથી વર્તમાન જીવન પણ સારું મળે છે.
 - D રવાધ્યાય વાચન :- દરરોજ ૫-૧૦-૧૫ પાનાનું વાચન કરતાં આર મહિનામાં ૧૫૦૦/૨૦૦૦ પાનાનું વાચન થાય છે તો તેમાથી એકાદ પદાર્થે મળો જાય તો તેથી આપણે પરમ શાંતિ મેળવી શકીએ છીએ, પાંચ દશ ભિનિટના વાચનનો અક્ષ્યાસ પાડો.

(४) चाथुं कर्तव्य—संयम

- ૦ સંયમ એટલે પાંચ ઈન્ડિયોને મન ઉપરનો અંકુશ નિયમ, સંકલણ, અર્તિજ્ઞ વગેરે. અંકુશ વગરનું જીવન અધોગર્તિના માર્ગે લઈ જાય છે. ચંડકેશિક, પ્રથમહારી વગેરે ધોર પાપો કરનારે ઈન્ડિય ને મન ઉપર અંકુશ સુકી દીધ્યા તેમજ હેઠળી વાનરો સમઝી વગેરે તિયાંચોએ અંકુશ સુકી ઉધ્વરિગમન કષુદ્દું માટે અંકુશ સુકી સંયમી જીવન ખતાવવું જોઈએ તે માટે સામાયિક કરવાનો અભ્યાસ પાડો. (વધુ માટે પેણજ ર વાચો)

ધર્મજારાધે સંવરી, પરિષુત્તિ સમતા ચોગે ૨,

તપ તેહિજ આત્મા, વતે નિજ ગુણ બોગે રે ॥

આત્માને સ્વભાવ ખાવાને નથી. શરીર મળ્યું જેથી આહારની જરૂર છે. આહાર માટેજ પાપી ચેટને પોષવા માટે અનેક પાપો કરવા પડે છે.

- ૦ અણાહારી પદ મેળવવા નૌકારશી-ગોરસી-એકાશન-આયબિલ-ઉપવાસ કરી ક્રમેક્રમે ચટવાનું છે તપથી નવા ક્રમો ઓછા બધાય છે ને જુનાં પાપક્રમો તપથી નાશ પામે છે.
 - ૦ તીર્થોફરો-ગણધરો કે મહાપુરુષો સર્વ સંયમ લે કે તરત જ તપ શરી કરે છે તેથી ક્રમોનો નાશ કરવા પુરુષાર્થ કરે છે? ધર્મમાં સર્વ જીવો સાથે મૈત્રીભાવ ડેળવવા અહિંસા સંયમને સાથે તપ અવરય જેઠીએ.

જ જ જ જ જ જ જ જ જ જ જ જ જ જ (૮) જ જ જ જ જ જ જ જ જ જ જ જ

- ૦ કપડા મેળો હોય તો બાકવા પડે, ધરમા રંગ કરવો હોય તો પોપડ ઉઘેઠવા પડે તેમ કર્મનો નાશ કરવા અવસ્થ તપુ બતાવેલ છે.
- ૦ ઉપવાસ-આચંભીલ કરીએ, પરંતુ પદ્યકાખાણુ-નિયમ ન હોય તો તે તુટી જાય છે તેમ નિયમો લેવાય તો જ તે ઇન આપે છે.

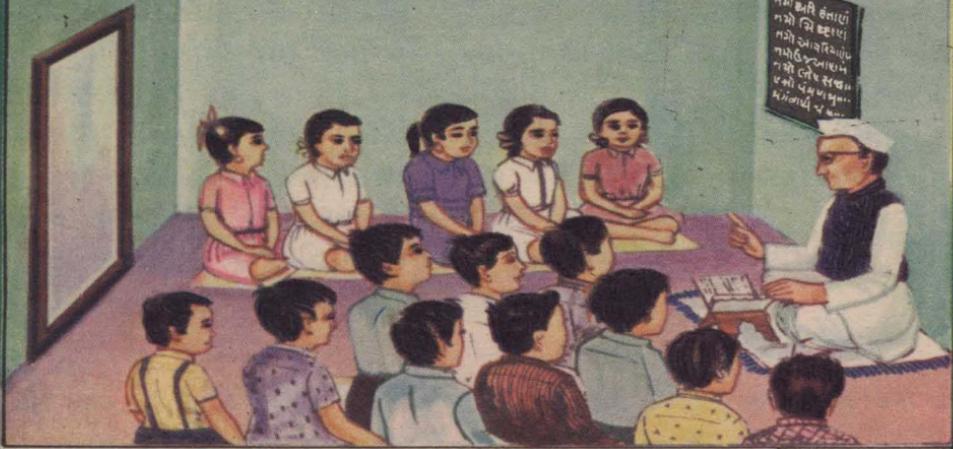
(૯) છઠું કર્તાવ્ય-દાન :

- ૦ પ્રભુએ ગુહણે માટે દાન-શીલ-તપ અને ભાવ ચાર પ્રકારના ધર્મ બતાવ્યા છે. દાન પહેલાં કેમ ?
- ૦ અનાદિ કાળથી લટકતો જીવને “લઉ” “લઉ” ના સંસ્કારો દેવ-મનુષ્ય કે ઝડી મંડેડા-તિર્યાંચો દરેકને હોય છે. લાલ વધે છે તેમ લાલ વધે છે, અનેક પાપો કરે છે, તે દૂર કરવા, પ્રથમ દાન ધર્મ છે.
- ૦ દાન તે લક્ષમી મેળવવાને આપવાનું નથી, મૂર્ખી, ભમતા, આયા ઓછી કરવા આપવાનું છે થોડામાંથી થોડું આપવાથી વણું લાલ થાય છે. અટે દરરોજ દાન ધર્મનો સંસ્કાર પાડવાનો છે. પૈસાને સંપત્તિની મૂર્ખી ઓછી થણે પછી સદ્ગ્યાર પળાશે પછી તપ થણેને પછી ભાવ આવશે. તેથી દાન ધર્મ પહેલાં બતાવેલ છે. “ગીવા એનડ ટેઈક”-આપો પછી લો.
- ૦ ધન-સંપત્તિ અનેક લાવેભાં મૂર્ખી, મૂર્ખીને આચાયા આ લાવમાં પણ મૂર્ખીને જવાના તો મળેલ સંપત્તિનો સફુલપ્યોગ આપણું પોતાના હાથે જ કરવાથી તેનો લાલ મળે છે.
- ૦ લક્ષમી પુણ્યથી મળે છે, જેનાથી મળે તે જ માર્ગ ભરવીએ તો પુણ્યનો બંધ થાય છે : લક્ષ્મીપુણ્યાનુસારિણી
- ૦ દાનના પાચ પ્રકાર છે : અસ્ત્રયદાન સુપાત્રદાન અનુકર્પાદાન ઉચ્ચિતદાન
 ૧ ૨ ૩ ૪
 કીર્તિદાન, દાન સર્વ ત્યાગશ્રદ્ધ ધર્મનું પ્રથમ પગથિયું છે.
 ૫
- ૦ છ એ કર્તાવ્યો નિયમોપૂર્વીક પળાય તો અપૂર્વી કુળ મળે છે.
 નિયમો શા માટે !
 ભૂલી જઈએ તો પાપ લાગે-તેના કરતાં નિયમોન લાગેએ તો સાડા.
 ૦ માનવ સ્વભાવ છે ભૂલ થવાની-બાળપણમાં ખણું ખોટા એકડા કંધી પછી સાચો એકડા નીકળે છે.

* * * * *

સ્વાધ્યાય (અન્યાસ)

કર્ત્વય બૃ

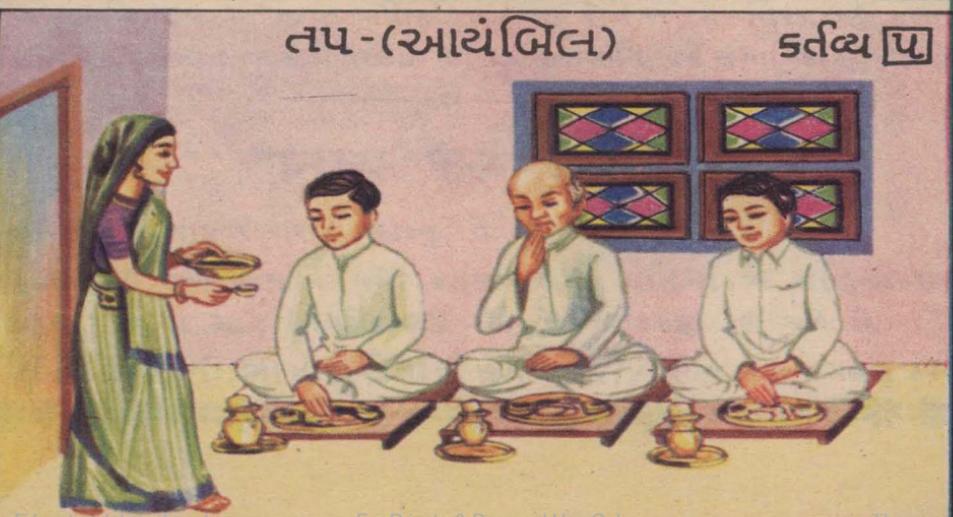

સંચયમ (સામાચિક) કર્ત્વય બૃ

તપ - (આયંગિલ)

કર્ત્વય પ

- નવી દુઃકાન માર્ગિએ-કોઈ બેપારમાં તુફાન થયા-પછી ટેવાઈ ગયા પછી ભૂલ થતી નથી.
 - નિયમથી જીવન અંકુશીત બને છે તો ધાર્યો કરી શકાએ છીએ.
 - કંદ્મૂળ-અટાકા-લસણુ, કાંદા, માર્સ; દાડ વગેરે બિલદુલ વાપરતા નથી પરંતુ નિયમ નથી. કેથી તેના ઉપરની છંદળથી પાપ લાગે છે.
 - જગતમાં અનંતી વનરસતિએ તે તરે બિલદુલ વાપરતાં નથી છતી તેના પરની ઈરણા એહી છે કેથી અવિરતિનું પાપ લાગે છે.

કુણાતો :-

- તમે ભક્તાન કે ફોલેટ લીધું હોય. લખાણું પણ કર્યું પણ રજુસ્ટર ન કરાવો તો ભક્તાન તમારું થાય નહિ તેમ નિયમ રજુસ્ટર કરાવવા જેવા છે.
 - આર લાગીદારો છો તેમાંથી એકને ખુટા થવું હોય તો કેળીત અખર આપે તો જ ખુટા થઈ શકે છે તેમ વસ્તુઓના ત્યાગનો નિયમ દો તો જ તેના પાપથી બચો શકાય
 - તમોએ મીલ કે કંપનિના શેરો લીધા હોય તે મીલમાં ને પાયો થાય તેના તમો લાગીદાર છો પરંતુ તે શેર ટ્રાન્સફર કરી બીજને સહી કરી નામ ફેરફાર કરાવો તો તે મીલનું પાપ લાગે નહી તેમ ને વસ્તુ ત્યાગનો નિયમ લાધા તેનું પાપ લાગે નહી.
 - નવ લાગે ઉઠો પર તુ નૌકારશીને સંકટ્ય ન હોય તો તેનો લાલ મળે નહિ ડેક્ટરના કહેવાથી મગના પાણી ઉપર આપો હિવસ રખા છો પરંતુ આયં-બિલનું પરચખાણ નથી લીધું જેથી આયંબીલનો લાલ મળે નહી.
 - તેજ રીતે ને વસ્તુ વાપરતા નથી, વાપરવાના નથી, તો તેનો નિયમ કેવાથી તેના ઉપરની મૂળી-મમતા-છરણા ગર અંકુશ મુકવાથી નિયમ લીધાથી ગમે તે આપે પણ વાપરશું નહિ જેથી તે નિયમનો લાલ મળે છે.
 - અંકુશ-નિયમ વગરનું જીવન અધોગતિ લઈનાય છે ને અંકુશ-નિયમવાળું જીવન શરીર આરાયના લાલસાથે પરદોડા માટે શરીતિ-સમાધિ અને સમતા પ્રાપ્ત કરાવે છે.

-: ज्ञानस्य फलं विरति :-

શાનનું કળ-પાપથાપારથી અટકવું તે.

- કુલાચારથી પૂજન-સામાયિક વગેરે કરાય છે પરંતુ મહિનો-એ મહિના-છ-
બાર મહિના માટે નિયમો લઈ કર્શે તો અનેકગણું ઇની મળે છે.
 - દુનિયાના પાખેની લાગીદારીમાંથી ખૂટાથવા ૨/૪ નિયમ અવશ્ય ગ્રહણ કરેલું.

A decorative horizontal border consisting of a repeating pattern of black asterisks (*).

-: ४ उत्तोलना लाभ :-

- (૧) દેવપૂજા :- ઉપસગો નાશ પામે છે, વિધોની વેલગીએ છેદાઈ જાય છે અને ચિત્તની પ્રસન્નતા મળે છે. માટે પ્રભુબક્તિ અવશ્ય કરે.

(૨) ગુરુદાસિત :- સાધુ સમાગમથી પ્રીતિ-અક્રિતિ-અહુમાન કરવાની આવના અગટ થાય છે ને અક્રિતિ કરવાથી શાન મળે છે. તેના વડે આ સ સારના પાપ-તાપ-સંતાપ દુર થાય છે.

(૩) સ્વાધ્યાય :- સારા પુરતથના વાંચનથી વિચાર શુદ્ધિ-વર્તન શુદ્ધિ થઈ આત્મા ઉદ્ઘર્ષભન બને છે. દરરોજ ૨/૫ પેર્ચજનું વાંચન કરવાથી બાર મહિને હજાર પેર્ચજ વાંચાય તે કલ્યાણભિત્રની ગરજ સારે છે.

(૪) સંયમ :- પાંચ ઈંદ્રિયોનો અંકુશ ઉન્માગેં જતા અટકેવે છે, પ્રેર્ણનું કાર્ય કરે છે, સન્માગો લઈ જાય છે તે દરરોજ અથવા મહિને ૨/૫ સામાયિક અથવા ૨/૫ નિયમ લઈ જીવન સ્ક્રિન બનાવો.

(૫) તપ :- શરીર મહિયું છે. આહાર જોઈએ પરંતુ તપ કરવાથી આત્માનો સ્વભાવ અણાણારી છે તે મેળવવા નૌકારસ્થી વગેરે તપ અવશ્ય કરવો.

(૬) દાન :- અનાદિના “લઉ” “લઉ” ના સંસ્કારો દૂર કરવા અને મૂળી એાછી કરવા થોડાસોથી થાડું પણ દાન કરવા અભિયાસ પાડવો.

૦ આ વાંચનની સાર્થકતા જીવનમાં આવે તે જ સાચી સફળતા છે.

નિયમો લેનારને ખાસ વિનંતી :

- ત્રણ વિભાગના પોતાને અનુકૂળ આવે તે પાંચ નિયમો અવસ્થ દેવા.
 - કુળાચારથી દર્શાન, પૂજા, સામાયિક કરતા હોય તો પણ; નિયમ અવસ્થ લઈ છિયા કરાય તો તેનો લાભ અપૂર્વ છે.
 - ઉપવાસ, આયંબિલ વગેરે પદ્ધતિભાષ્ય લોકા વગર કરાય તો તેનું ઇન એકડા વગરના માંડા જેવું છે, માટે અનુષ્ઠાનો પાળનાં હોઈ તો પણ અવસ્થ દેવા જોઈએ.
 - નિયમો લેતા ગલરાવ નહિ, મહિનો, બે મહિના, ખાર મહિના લઈ અભ્યાસ પાડો.

A decorative horizontal border consisting of a repeating pattern of black asterisks (*).

નિયમ ભૂલી જવ તો :

આદ્યા જરૂર કરો।

- ૦ મનમાં સંકદ્ય કરો કે ભૂલી જાઉં તો—૩ અથવા ૫—૮ નવકાર ગણવા અથવા
- ૦ જમતી વખતે ધરમાં બનાવેલ વસ્તુમાંથા ગમે તે એક વસ્તુ વાપરવી નહિ, તેનો ત્યાગ કરવો।

અવા તમારા સંકદ્યથી ભૂલના હોષથી બચી જવાશે.

જોટો એકડો કાઢતાં ખરો એકડો નીકળશે.

આંતરિક જીવન નીરોગી બનાવવા ધર્માઓધધ સાથે ચરી અને પરેણ અવશ્ય પાળો। —

- ૦ શરીરમાં તાવ-શરહા કે ડોઈપણ રોગ થયો હોય તો તે રોગ દૂર કરવા ડોકટર કે વેદ ચરી-પરેણ પાળવાનું કહે અને પછી દવા દિવસમાં ૩-૪ વાર વાપર રવાનું કહે તે મુજબ ચરી-પરેણ પાળવા પૂર્વક દવા કરીએ તો રોગ દૂર થાય.
- ૦ ચરી એટલે : અસુક વરતુ ચાહ, કોઝી, મોસંખી રસ, મગનું પાણી વગેરે વાપરો તે ચરી કહેવાય છે.

પરેણ એટલે : ખાડું-તીયું, તળેલું વગેરે વાપરનું નહિ તે પરેણ કહેવાય છે.

- ૦ ઉપર પ્રમાણે ચરી અને પરેણ પાળવા પૂર્વક ડોકટર-વૈદ્યની દવા કરીએ તો શરીર નીરોગી બને છે તેમ આપણા આંતમાને સુખદુઃખ રૂપી કર્મો હોનાન કરે છે. શાંતિ જીવનમાં મળતી નથી તે ભાટે પ્રલુબી પણ ચરી અને પરેણ પાળવા પૂર્વક ધર્માઓધધ કરવાનું બતાવેલ છે.
- ૦ ધર્માઓધધ કરતાં પડેલા પરેણ તરીકે અલક્ષ્ય વસ્તુઓ જીવનને બરણાદ કરે છે તે વાપરવી બંધ કરવી જોઈએ અને ચરી તરીકે સાત્ત્વિક નિર્દ્દીપ ચાહાર વાપરવાથી આહાર શુદ્ધ થાય છે અને ગૃહસ્થના છ કર્તાંયો જીવનમાં આચરવા જોઈએ, જેથી વિચાર શુદ્ધ આવે પછી વર્તન શુદ્ધ આવે છે.
- ૦ ચરી અને પરેણ પાળવા પૂર્વક ગૃહસ્થના છ કર્તાંયોના ધર્માઓધધ તરીકે દરરોજ વાપરવાથી આંતરિક જીવન નીરોગી બને છે.

१२

- પૂજા સામાયિક તપ્ય-જ્યોતિ મહાત્માવો કરીએ છીએ છતાં રંગને રસ કેમ આવતે નથી ? ધર્મઓ ધર્મ કરીએ છીએ પરંતુ ચરી અને પરેજુ પાણાતા નથી જેથી ધર્મ ઔપધિ નકાસું જ્યા છે ધર્મ કિયા કૃલવતી થતી નથી.
 - આંતરિક જીવનને નીશાળી બનાવવા શ્રી નેમિ-વિજ્ઞાન-દસ્તુરસુરિ બ્રેણ્ડીની દરા પુરિત-કાયો. વાંચી ચરી-પરેજુ પાણાપૂર્વક ધર્મઓ ધર્મ લઈ જીવન સંદર્ભ બનાવો.

:- ઈચ્છા વગર પણ નાનો સરખો નિયમ કુંભારની ટાલ
બેથા વગર જમવું નહિ તે ધાણા લાભનું કારણ અનેલ છે
(કુમળસેનનું દાયાત)

- ० રોગ થયો હોય મા દવા લઈ આવે—શીવી ગમતી નથી. બાળક રડે છે. ઉધાળા મારે છે નાસી જાય છે છતાં મા તેના છોકરાને એ પગ વરચે નોખ્ખી દવા પાઈ હૈ છે છતાં દવા અસર કરી રોગ ફૂર કરે છે. તેમ ભન વગર કે છંચિછા વગર લીધેવા નિયમો જરૂર ફાયદો કરે છે.
 - ० મહારાજ અમે બંને પૂજા-સામાર્થ્યિક-દર્શાન નોકરશી વગેરે અનેક વત-નિયમોનું પાલન કરીએ છીએ.
 - પરંતુ અમારું પુત્ર કમલસેન તે તો ધર્મનું નામ દેતાં લડકે છે. અમે ધણ્ણું સમજવીએ છતાં દર્શાન પણ કરવા જતો નથી.
 - ० આપો હિંસ રખે છે. ગામ ગપાઠાં મારે છે, કિંદટ ડી. વી. સીનેમાંના કલાકાના કલાકા બગાડે છે દોસ્તાં. સાથે ફરવામાં ભૂખતરસ લાગતી નથી. અમારું હૃદય કલ્પાંત કરે છે ધર્મને ઘેર જરૂરીશું ! પરલવ બગાડશે ! આ લવ પણ બગાડશે ! કાઈક ઉપદેશ આપો તો સુધરે અને તેનું કટ્ટવાણું થાય.
 - ० આ પ્રમાણે શ્રીપુર નગરના શ્રીપતિ શેઠ તથા તેની સૌંદરીએ ગોતાના એકના એક પુત્ર કમલસેન માટેની હણીકાત શ્રી શીલધર આચાર્ય મહારાજને વાત કરી. આવી પરિસ્થિત આજે ઘેર ઘેર છે જેની ચિંતા ભાખાપોને રોજ થાય છે.
 - ० શ્રી શીલ ધરાચાર્ય કીદ્ધું કે : એ તો અમારી ઇરજ છે પરંતુ ધર્મોપદેશ ડાને અસર કરે ! સરળ હોય ને અવાંતરનો આરાધક અને નિકટભ્યાની હોય તેને ધર્મ કરવાનું ભન થાય છે, તમારા પુત્ર કમલને જરૂર લાવજો હું સમજવીશ. શેઠ શેહારી મતથણ વંદમિ કરી ઘેર ગયા.
 - ० દીકરા કમલ ! હમણાં આપણા શહેરમાં શ્રી શીલધરાચાર્ય મહારાજ પધાર્યો છે તેઓ બહું જ વિદાન છે તેનું વ્યાખ્યાન સાંભળવા જેબું છે પ્રલાભથાળી છે. યાદ તો આજે તેમની પસે જરૂરી હા-ના કરતાં પરાણે ઉપાખ્યે લાગ્યા વહન કરી વ્યાખ્યાનમાં એહા.

A decorative horizontal border consisting of a repeating pattern of black asterisks (*).

- ગુરુમહારાજે : -સંસારના દુઃખો જન્મ ભરણ-ધર્મપણુના દુઃખો પૂર્ણ-પાપ પરલોક વગેરે તેમ તિયાંચ નારકીના દુઃખો સમજાવી માનવલખમાં શાંતિ-સમતા સમાધિ મેળવવા-સુખી થવા ધર્મનું સ્વરૂપ દાન-શીલ-તપ આવની વ્યાખ્યા, દર્શાન-પૂજા વગેરે શા આટે ? તેની સમજથું વિસ્તારથી સમજાવી.

● વ્યાખ્યાન ઉદ્ઘાટના પછી ગુરુ મહારાજ પાસે આવ્યા કુમલને પૂછ્યું ? સાંભળ્યું ? કુમલસેન કહે છે કે, તમો એલાતા હતા ત્યારે તમારા ગળાનો કાકડો ઉંચ્યો નીચો થતો તે જણ્ણાતો હતો. શેહ પુત્રના જવાખથી નીરાશ થઈ દેર ગયા.

● શેહના ગામમાં એક સમયે પૂરુષ શ્રી ગુણસાગરસુરિણુ મહારાજ પત્થરને પીગલાવે તેવા વ્યાખ્યાનકાર પદ્ધાર્યાંનાણી શ્રીપતિ શેહ કુમલને સમજાવી વ્યાખ્યાને લઈ આવ્યા. શેહ ગુરુ મહારાજશ્રીને વાત કરી હતી.

● નેથી ગુરુ મહારાજ સંસારના કામથાસ વગેરે નવે રસોની નવી નવી કથાઓ સંબળાવે તે સાંભળી કમળ દરરેણ ગુરુ મહારાજ પાસે આવતો થયો. સંસાર રસિક જીવેને આવી કથામાં રસ હોય ? નેથી કુમલને તેમાં રસ લાગ્યો.

● પછી આચાર્ય મહારાજે વિહાર ક્ષેત્રી ગામ અણાર બંધા વળાવવા આવ્યા દરેક પોતપોતાની શક્તિ અનુસાર નિયમો લીધા કંલ પણ પરિયય થતાથી વળાવવા આવ્યો હતો તેને પૂછ્યું કે તારે કાઈ નિયમ લેવો છે ?

● કુમલસેને ક્ષાદ્રું ? જરૂર હું પણ નિયમ લઈશ ? લગવત શુક્લપક્ષઅને હૃદય પક્ષ શિવાય જીવું એલાશ નહિ ! આખું નાણીયેર મોદમાં મુક્ષીશ નહિં ! છાણું નહિં આવાના પદ્યકુભાણું રાખીશ. કમળ ? અમારી સાથે પણ હસવાનું ?

● મહારાજ ! તમારે આગ્રહ છે તો લ્યો આરા ધરની સામે સીમલો કુંભાર છે તેની ટાલ જોયા સિવાય નહિં આડિં !

● ટાલ જોયા વગર નહિં આવાનો નિયમ લીધો. બહું સારિં ! આ નિયમ જરૂર પાળજે હોં કરી ગુરુ મહારાજે નિયમ આપ્યો ને વિહાર ક્ષેત્રો.

● એક દિવસ વહેલી સવારે સીમલો કુંભાર જંગલમાં મારી લેવા ગયો છે. રેણુ તો કુંભાર સામે જ દેખાય એટલે કમળ તેને જોઈ આવા એસતો આજે તે ભૂલી ગયો. ને જમવા મેસી ડોળીયો હાથમાં લીધો. તરત તેની મા સુંદરીએ ક્ષાદ્રું. તે સીમલાની ટાલ જોઈ ? ના ! આ ! હું ભૂલી ગયો ? તરત ભાણું છેડી જ જંગલમાં કુંભારની ટાલ જોવા ગયો.

A decorative horizontal border consisting of a repeating pattern of black asterisks (*).

(18)

- ० સીમલા કુંભારને ખાણ પોછતો જેયો. કુંભારે પણ કમળને જેયો પરંતુ પોછતાં સીમલાને “રત્નોથી બરેલ કઢાઈ હાથ લાગો” તે આણી પાછી મારી કરી સંતાડતો હતો. કુંભાર-કમળને જોઈ ઉંચા થયો ત્યાં કમળ કીધું અલ્યા સીમલા જોઈ જોઈ?
 - ૦ સીમલો કહે શેહ અદધી મારી ને અદધી તમારી! આમ આવો! આમ આવો! કમલ સીમલા પાસે ગયો લાખેના જવેરાતની કઢાઈ જોઈ કુંભારે અડવા શેડને આપ્યા અલ્યા પોતે લાધાં કમળ ઘેર આંગ્યો.
 - ૦ મેં મશકરીથી ટાક જોવાનો નિયમ લીધો. તેને મને અત્યંત લક્ષમી અપાવી તો સાચો ભાવપૂર્વક નિયમ લીધો. હોત તો હું શું ન પામત? કમલ પલદાયો પણી અનેક નિયમ લઈ પોતાનું જીવન સફળ કર્યું. નાના સરખો નિયમ પણ સુખના માટે થાય છે. (ધ્રિયંકર નૃપકથા)

: प्रथम विभागना इक्त नव नियमोः

(વધુ માટે પેઈજ એતી સમજણુ વાંચો)
(નવા અર્થાત્ આણે)

- (૧) આપણો દિવસ આનંદમાં જાય તે માટે જ્ઞાન-દર્શાન-ચારિત્રની આરાધના માટે સવારે દરરોજ ઉહુરી જ ત્રણું નવકાર ગણવા પૂર્વક છિલું.
(નવકાર મંત્રના પ્રલાપ માટે શ્રેષ્ઠી ન બયર એ વાંચો.)
 - (૨) સંસારનાં પાય-તાપ-સંતાપમાં શાંતિ આપનાર પ્રભુતી મૂર્તિના અથવા દ્વારાના દર્શન કરી-નવકાર ગણણાને દરરોજ અનું જળ વાપરવા.
 - (૩) પરમ ઉપકારીમાતાપિતા અથવા વડીલને પગે લાગવું તેમજ તેમના ભક્તિ-અહુમાન કરવા ને તેમના આદ્યા પાળવી.
 - (૪) દરરોજ સુતી વખતે સંસારના સાતલય નિવારણ માટે સાત નવકાર ગણણી આણાર પાણીને ત્યાગ કરી સુવું.
 - (૫) રવિવાર અથવા રજના દિવસે ચિત્તની પ્રસ-નતા મેળવવા પ્રભુ પૂજન કરવું
(અષ્ટપ્રકારી દેવપૂજન માટે શ્રેષ્ઠી ન બયર પ વાંચો.)
 - (૬) સંસારની આધિ-વ્યાધિને ઉપાધિમાંથાશાંતિ મેળવવા દર ભહુને ઓછામાં ઓછું
એક સામાયિક કરવું.
 - (૭) રવિવારે અથવા રજના દિવસોમાં સારા સંસ્કારમેળવવા સુંદર ધાર્મિક કથાના
પ-૧૦-૨૫ પેશજનું વાંચન કરવું. પાચ મિનિટ્સ વાંચન કલ્યાણમિત્રની
ગરન્જ સારે છે.
 - (૮) અસ્થ્યતા જીવેને અભયદાન આપવા મધ્ય માખણ, માંસ, મદિરા, દાડનો ત્યાગ કરવેનો.
 - (૯) અનીતિ-અન્યાયવળોરે પાપોનું તેર ઉતારવા સાંદુસંતોને સુપાત્રદાનતથા
દીનદુઃખી પશુ-પક્ષી વળેરે કર્દીંપણ આપવું અથવા ૧-૨-૫ પેસા
આપવા જુદ્દા કાઢવા.
(માર્ગાતુસારીના શુલ્કો મેળવવા શ્રેષ્ઠી ન બયર ૪ વાંચો.)

A decorative horizontal border consisting of a repeating pattern of black asterisks (*).

નિયમીકરણ વિનાનું ભૂપણ એધોગતિના
માટે નદી જાપ દ્વારા નિયમીથી ગાળરાબ નહિ, પચાખાણો
ઝળીકર કરો....

હૈ! શુક્રદિવ, અમ્રો નિયમો પાણીએ છીએં પરંતુ તેના પરથાખાણા લેતા નથી, પરંતુ પુસ્તિકા વાંચા પછી પચાખાણા
લાખણી ધાણી લાખ થાણ છે માત્ર એસોટે નિયમો કણાવેલા નિયમો દાર આહિના માત્ર આપો. લુણાયુક્ત થાણ તો ઝળો કેળું હિંમણ...
આનુક શેડ વસ્તુ ખાણો દાંગ કરેંનુ.

દુઃખીયાનો અંતું!

કુદરોણ કરેંનુ તે ઉપરંત
ફાળો, જેલા કર્યો તે ઉપરંત
સામાન્ય કરીનુ.
કુદરોણ કરેંનુ તે ઉપરંત
સામાન્ય કરીનુ.
પાણ તેયમો પાણીબા - ઘરમાં કદરોણ-બટાકા-
વિજેતાને અભિનાન વરસુદ્દર વાપરયાની લંઘ કરાવીના. વ્યાપકાન ક્રમાના કૃદ્ધા.

કુદરોણ
૧ મણારે ક્રિતાના ૩ નવકાર ગણીશ.
૨ દર્શન કર્યા ગરૂદ્યા.
૩ ૨ હાનાના દિવસે પૂજા કરીશા.
૪ રાતે સેતાના પારાણી વાપરીશા. લાદી.

પ્રથમ વિભાગના થોડા નિયમો લઈ અભ્યાસ પાડે: અને
બોળ વિભાગમાંથી પણ નિયમો લઈ શકાય છે

ખીજ વિભાગના નિયમો

(આરાધનામી આગળ વધવા માટે)

- (૧) આતમાનો સ્વભાવ અણુહારી છે તે મેળવવા દરરોજ નવકારશી કરવી.
 (તપોધર્મની આરાધના માટે શ્રેષ્ઠી નંબર ૬ વાચો.)

(૨) ચિત્તની પ્રસ્તનતા મેળવવા દરરોજ પૂજા કરવી.

(૩) મુનિ જીવનના અભ્યાસ માટે દર અહિને ઓછામાં ઓછા પાંચ સામાયિક કરવા
 (સામાયિક સમજણુપૂર્વક કરવા માટે શ્રેષ્ઠી નંબર આઠ વાચીની)

(૪) સંયમી જીવન આપણને સુલભ થાય તે માટે સાધુ લગ્ન તોને અથવા તેમના ફોટોને
 વંદન કરવું તેમજ તેમની અક્ષિત કરવી.

(૫) સ સારના જન્મ, જરા, મરણના ફેરામાંથી ઘૃટવા પ્રભુના વચ્ચે સાંભળવા
 રવિવાર અથવા રજના હિસેસોમાં વ્યાખ્યાનમાં જવું

(૬) અનાહિની આહાર સર્જા વગેરે દુર કરવા પાંચ તિથિ-પોરસી-એચાસણું
 એકાસનાંદિ તપ કરવું,

(૭) ચિત્તની એકાગ્રતા માટે દરરોજ બાંધા પારાની નવકારવાળી ગણવી.

(૮) અનંતાળવેને અખ્યાતાન આપવાઃ અને વિચાર શુદ્ધ માટે કંદૂળા,
 બટાટા, આદુ, વગેરે વાપરવા નહિ.

(વધુ માટે ૨૨ અભક્ષેપાની સમજણુની શ્રેષ્ઠી નંબર ૩ વાચો.)

(૯) બેઠુંદ્રય જીવોની રક્ષા માટે વાસી ભોજન અને વિદ્ધા વાપરવું નહિ.
 (શ્રેષ્ઠી નંબર ૩ વાચો.)

(ગરમ કથી વગરના દુધ, દાઢી, ખાસ સાથે કઠોળ અને તેની ખનાવટને વિદ્ધા કહેવાય છે
 ગરમ કરેલ હોય તો કઠોળ વગેરે વપરાય.)

(૧૦) મનના વિચારોને અધ્ય કરનાર સિનેમા, નાટક ટી.વી. જોવા નહિ અથવા
 ન ફૂટકે ૨/૫ થી વધુ જોવા નહિ.

(૧૧) શરીરના આરોગ્ય તેમજ અસંખ્યાતા જીવોની રક્ષા માટે સોડા, લેમન,
 બરદ, આઈસક્રમ વગેરે અભક્ષ્ય વસ્તુઓ વાપરવી નહિ

(૧૨) અસંખ્ય વનસ્પતિઓ વાપરવાની નથી તો તેમથી ૫-૧૦-૨૫ વનસ્પતિની
 છૂટ રાખી બાકીનાને અભયદાન આપવું,

(૧૩) દુનિયાના પાયોની ભાગીદારીમાંથી છૂટવા ભારત ખાદાર જવું નહિ.

(૧૪) દ્રોય ને ભાવ આરોગ્ય જાળવવા માટે અજરની વસ્તુ વાપરવી નહિ.

(૧૫) સમુર્ચિર્ભાગ જીવોની રક્ષા માટે જમતો છુંઝવું નહિ.

A decorative horizontal border consisting of a repeating pattern of black asterisks (*).

અદરવા લાયક ને ત્યાગ કરવા લાયકના।

—: નિયમો :—

વાચો અને વર્તનમાં મૂડો।

—: ત્યાગ કરવા લાયક :—

- (૧) વૈરની પરંપરા બિલી કરનાર કોધથી કઢુવચનો એવારો નહિ.
- (૨) આરંભ-સમારંભ વધારનાર. ભાલો-મશીનો-લાકડા-કોલસા ખેતી વગેરેનો વેપાર કરવો નહિ.
- (૩) અન્યાય-અનીતિ-દાણુચોરી વગેરે ધર્મો નિંદાય તેવાં કાગેં કરવાં નહિ.
- (૪) ઉદ્દલટેશ સૌંદર્ય પ્રસાધનો વગેરે કામવાસના જોનારને થાય તેવાં વાપરવાં નહિ.
- (૫) જિંદગીને બરખાદ કરનાર બીડી-સિગારે-જુગાર વગેરે વ્યક્તનો સેવવા નહિ.
- (૬) બિલત્સ-ખરાય વિચાર લાવનાર નોવેલો-મેગેઝીનો વાંચવાં નહિ.
- (૭) સિનેમા, નાટકો-ગી.વી. વગેરેના ધિલત્સ ચિત્રો જોવા નહિ.

—: આદરવા લાયક નિયમો :—

- (૧) દર મહિને સ્નાત્ર પૂજન ભાણુવવી અથવા ગ્રલુલિકામાં જોગાવું.
- (૨) બાર મહિને આત્મ ગુણોત્તમાં પુષ્ટ માટે અમુક દિવસોએ પૌષ્ઠ કરવા.
- (૩) (પાણેને પખાળવા) પર્વતિથિએ પ્રતિકભણ કરવું.
- (૪) એક વખતના મૈથુન સેવનમાં બેથી નવ લાખ ગર્ભજપંચેન્દ્રીય જીવ, અસંખ્યાતા એઠં-ક્રીય જીવ અને અસંખ્યાતા સમુદ્રિંદ્રિય મનુષ્યોના જીવોની રક્ષા માટે શક્ય એઠલું ભ્રલયર્યતું પાલન કરવું.
- (૫) દર વરસે અવશ્ય એક તીર્થની યાત્રા કરવી-કરાવવી.
- (૬) નરસીતખ થાય તે માટે અમુક વરસુનો ત્યાગ કરવો.
- (૭) શ્રી વર્ધમાન તપનો પાયો નંભાય નહિ, ત્યાં સુધી અમુક વરસુનો ત્યાગ કરવો.
- (૮) ઉપધાન ન થાય ત્યાં સુધી અમુક વરસુનો ત્યાગ કરવો.
- (૯) સંઘમ ન લેવાય ત્યાં સુધી અમુક વરસુનો ત્યાગ કરવો.
- (૧૦) કુદુંબીઓને સંસ્કારી બનાવવા ધાર્મિક કથાઓ વગેરે છહેલી.
- (૧૧) સંપત્તિની આંગકમાંથી સાત ક્ષેત્રોભાઈ દર વરસે અમુક રકમ વાપરવી.

त्रीज विसागना नियमे। (देशविरति धर्म)

- ૦ પ્રભુએ સાધુ (સર્વ વિરતિ) અને આવકબર્મ (દિશવિરતિ) બતાવેલ છે.
 - ૦ આવક એટલે અદ્ધા-વિવેક ને કિયા નેમાં હોય તે આવક. તેમજ પરલોકના હિન્દીની ચિંતા કરે તે આવક.
 - ૦ આવકના ખાર પ્રતો ઉત્ત્યરવાસ સાથે અદ્ધા માટે સમયફળ ઉત્ત્યરવાતું છે.
 - ૦ સમયફળત્વ એટલે સુદેવ-સુગૃહ-સુપર્મ ઉપર અદ્ધા રાખવી તે.

શ્રાવકના બાર પ્રતો

-: પાંચ અણુષ્ટતો :-

(સ્થુલ એટલે નાતા)

- (१) स्थुति प्राण्यातिपात विरभाषं प्रत
 - (२) स्थुति भृत्यावाद विरभाषं प्रत
 - (३) स्थुति अहताहान विरभाषं प्रत
 - (४) स्थुति भैरुन विरभाषं प्रत
 - (५) स्थुति परिश्रिष्ट परिभाषं प्रत

શ્રદ્ધા ગુણવતો :

(આતમાને ગુણ કરે તે ગુણવત)

- (१) दिशा परिभाषा व्रत
 (२) लेजोपलेज विरभाष व्रत
 (३) अनर्थादु विरभाष व्रत

ચાર શિક્ષાપત્રો

(ચાર શિક્ષાવતો એટલે મુનિપાણાના પાલનના શિક્ષણુંપ તે શિક્ષાવતો)

(१) सामायिक व्रत	(२) देशावगासिक व्रत
(३) धौपूत्र व्रत	(४) अतिथि संप्रिभाग व्रत

- ૦ પાંચ અણુવત-વાણુ ગુણુવત ને ચારશિક્ષા વતો મળી બાર વતો થાય છે.

(વધુ માટે ખાર વતની શ્રેણી નંબર ૬ વાચવી) તે લેવા ઈચ્છનારે ગુરુગમથી અમદ્દાર આર વતધારી આવકાનવ. (અથવા ૩/૪ વતો પણ લેવા જોઈએ.)

- ૦ ચોંડ નિયમો સાતમા ભોગોપભોગ વિરમણ પ્રતમાં આવે છે. બાર પ્રત લેતા પહેલાં ચોંડ નિયમો ધારવા શરૂ કરવા જરૂરી છે. યાદ ન રહે તો આ સાથે ડોડો છાપેલ છે, તેમાથી પ્રેક્ટિસ કરવી અધ્યવા અનુકૂળ આવે

Digitized by srujanika@gmail.com

તે ૨-૪-૫ નિયમો ધારવા અને શરૂ કરવા. દર અહિને થોડા વધારતા જવા, સમજણ માટે યુરગમથી પુછી લેવું.

કુકુત બાર કલાક માટે દિવસને રાત્રિના ધારવા માટે

ફં ચૌદ નીયમોની સમજણ ફં

સચિત્ર દવ્ય બગાઈ, વાણુહનાયોલ વત્થ કુસુમેસુ.

વાહણ સથન વિત્તિપન, બ્યલાન્ડિસિન્હાણુ ભાગમાં.

- (૧) સંચિત : કાચું પાણી, દાતાણ, ઇણ, શાક, મોટું વગેરે જીવવાળા વરસ્તુઓ વાપરવી હોય તેની સંખ્યા ધારવી.
 - (૨) ૫૦૫ : જુદા જુદા નામ ને સ્વાદવાળી વરસ્તુઓ આવામાં વાપરીએ તેની સંખ્યા ધારવી.
 - (૩) વિગર્છ : દુષ્પ, દઢી, ધી, તેલ, ગોળ ને છા વિગર્છ દરરોજ વાર, ઇરતી મૂળથી અથવા કાચી વિગર્છ કોઈ એકનો ત્યાં કરવો.
 - (૪) વાણ્ણાઃ-ખુટ, ચંપલ, સેન્ડલ વગેરે પગમાં પહેરાતાં સાધનો વાપરવાની સંખ્યા ધારવી.
 - (૫) તંબોલાઃ-પાન, સોપારી, એલચી, લનીંગ, મુખ્યવાસનું વજન ધારવું.
 - (૬) કુસુમઃ- છીંકણી, ફૂલ, અતર, સુંધવાની વરસ્તુનું વજન ધારવું.
 - (૭) વાહનઃ- રેલ્વે, મોટર, રીક્ષા, ડુટર, સાયકલ, વિમાન, વગેરેની સંખ્યા ધારવી.
 - (૮) શયનઃ-સોઝા, ખુરશી, પલંગ, તળાઈ વગેરે વરસ્તુની સંખ્યા ધારવી.
 - (૯) લિલેપન : -સાખું, તેલ, આમનું વજન ધારવું.
 - (૧૦) અલાચર્ય : -યથા શક્તિ ધારવું.
 - (૧૧) દિશાઃ-દર્શિદિશામાં જરા આવવાના માઈલો ધારવા.
 - (૧૨) રનાન : -નાહવાની સંખ્યા ધારવી.
 - (૧૩) ભક્તાપાનઃ-આહાર પાણી વાપરવાનું વજન ધારવું.

ચૌદ નિયમો ઉપરાંત વધારાના નિયમો ધારવા :

- (१) પૃથ્વીકાળ :-મારી, ખારો, ચાક, મીઠું વગેરે વજનથી ધારવું.
 - (૨) અપકાળ :-પાણી-પીવાતું વાપરવાતું વજનથી ધારવું.
 - (૩) તેજિકાળ :-ચૂલા-ભડીની સંખ્યા ધારવી.
 - (૪) વાયુકાળ :-પંખા-એરકંડીશન વગેરે ધારવા.
 - (૫) વનસપતિકાળ :-શાકભાજુ, લીદેસ્ટરીની, સંખ્યા વાપરવાની ધારવી.
 - (૬) અસિ :-સોય, કાતર, ચેપુ, સુડી વાપરવાની સંખ્યા ધારવી.
 - (૭) મસિ :-ઈન્ડિપેન, બોલપેન, પેનિસલ વાપરવાની સંખ્યા ધારવી.
 - (૮) કુપિ :-હળ, કુહાડા, પાવડા, નરાજ વગેરે વાપરવાની સંખ્યા ધારવી.

A decorative horizontal border at the bottom of the page, featuring a repeating pattern of black five-pointed asterisks.

—: ચૌદ નિયમ ધારવાનો કોડો :—

ફક્ત ખાર કલાકના નિયમો		દિવસના નિયમો		રાત્રિના નિયમો		નીચેની પાંચ નિયમો પ્રાથમિક અભ્યાસ માટે છે. ટેવ પડી જાય પછી સંખ્યા ઓછી કરતા જવી, તેની દુંકમાં સમજણું
અ. નં.	નિયમોના નામો	માય	ધાર્યા/વાપર્યા	ધાર્યા/વાપર્યા		
૧	સચિત	સંખ્યાથી				પ્રાથમિક માટે ફક્ત નીચેના પાંચ નિયમોને ધારી અભ્યાસ પાડવો.
૨	૫૦૪	„				
૩	વિગાઈ	„				— લખી મૂડો —
૪	નેડાચંપલ	„				(૧) : દ્રવ્ય નિયમ :
૫	મુખ્યવાસ	વળનથી				દિવસમાં ૫૦ વસ્તુઓ ખાવા-પીવાતી રાખો. એક વસ્તુ નેટલી વાર-વાપરો તેટલી વાર તે એકજ દ્રવ્ય ગણ્યાય છે.
૬	વર્ગો	સંખ્યાથી				બાકીનાનો ત્યાગ.
૭	સુધ્વવાનું	વળનથી				એક વસ્તુ બીજી વાર વાપરો, તો ગણ્યવી નહીં.
૮	વાહન	સંખ્યાથી				(૨) : વનરસ્પતિ :
૯	સુવાના સાધનો	„				દિવસમાં ૨૫ વનરસ્પતિ શાકભાજ કરું ઇણાદ વાપરવાની રાખો, બાકીનાનો ત્યાગ કરો તો વનરસ્પતિના બધા જીવને અભ્યર્થાનનો લાલ મળે છે.
૧૦	વિલેપન	વળનથી				
૧૧	અભિયર્થ	ધારણા પ્રમાણે				(૩) સ્નાન :
૧૨	દ્રશ્યદિશા	માઈલથી				દિવસમાં ૫ વાર રાખો બાકીનાનો ત્યાગ કરો.
૧૩	સ્નાન	સંખ્યાથી				

—: ચૌદ નિયમ ધારવાનો કેડો :—

ક્રમાંક બાર કલાકના નિયમો		દિવસના નિયમો		રત્નિના નિયમો		નીચેની પાંચ નિયમો પ્રાથમિક અભ્યાસ માટે છે. ટેવ પડી જાય પણી સંખ્યા એણી કરતા જવી, તેની ટૂંકમાં સમજણું	
અ. ન.	નિયમોના નામો	માપ	ધાર્યા વાપર્યા	ધાર્યા	વાપર્યા		
૧૪	ભોગનપાણી	વજનથી				(૪) : વાણુહ : નોડાં-ચંપલ-ખુટ-સેન્ડલ વિગેરે ૧૦ સંખ્યા રાખો, બાકીનાનો ત્યાગ કરો.	
૧૫	પૃથ્વીકાય	"				(૫) : દશ-દિશા : ૧૦૦ માઈલ રાખો. બાકીનાના ત્યાગ કરો. ભૂલી જવાય તો પ્રાયશ્ચિત તરીકે પ્રણ નવકાર ગણ્ણી લો. તો હોપ લાગશે-નહીં. માટે ૨/૫ દિવસ, ૫/૮ દિવસ, અહિનો ધારવાનો અસ્યાસ પાડો. જવન સંતોષમય જનરો, ને પાપની લાગીદારીમાંથી છુયા થવાશે, સુચના : નિયમો ભૂલી જવાય તો તે માટેનો ઝીસામાં રહી શકે તેવો કાર્ડ છાપેલ છે. તે અંગારી જરર્થી પાપના દરવાળ અંધે કરો.	
૧૬	અપકાય (પાણી)	"					
૧૭	તેઉકાય (ચુલા)	સંખ્યાથી					
૧૮	વાયુકાય	"					
૧૯	વનસ્પતિકાય	"					
૨૦	અસિ	"					
૨૧	મસિ	"					
૨૨	કૃષિ	"					

નિયમો ક્રમાંક બાર કલાકના છે.

* યાદ ન રહે તો નોંધ કરી બાર કલાકે ઈરદ્ધાર કરવો હોય તો અનમાં સંકદ્ય કરી ધારી લેવાથી ઘણા પાપોથી અચાય છે.

* જિનાજ્ઞા વિલેખ કાર્ડ લખાયું હોય તે બદલ ક્ષમાપના.